

అ భా జ ను డు

శ్రీ నేమాని వాసుదేవమూర్తి.

“ధనవంతుడననే అహంభావం అతనికి గాఢంగా ఉండేది. అదే తన హృదయాన్ని తన స్వాధీనంలో లేకుండా చేసింది. కర్మ పరిపక్వమయితేనే గాని అది చంచలమని గ్రహించలేక పోయేడు; అభాజనుడు”.

ప్రసాదరావు స్ఫురద్రూపి ఇరవై యెనిమిదేండ్ల వయస్సు. మూడవఫారంతో ముగించిన విద్యావంతుడు. భావార్థములు; తప్పొప్పులు గణించక మాటలాడు, ఆంగ్లేయభాషాప్రవీణుడు. అర్థముకాకున్ననూ, ఆంగ్లేయ పత్రికా పత్రముల సవలీలదిప్పే భేషజుడు. తనకు తాను పొగడుకునే స్వార్థసుందరుడు. ఇతరుల పొగడ్డలు గ్రహించక నుప్పొంగిపోవు అవివేకి. ఒకలక్షకు అధికారి.

తనకు తెలియని హంశము లేదని యీతని పూహ. తనకే ప్రత్యేక అంశమేనా తెలియదని యెదిరించువ్యక్తికి తనపద్ద గౌరవం జరుగదు. తానక్కడయినా యేదయినా విషయం కర్ణాకర్ణిగా వింటే, దానిపై పునాదులు వేసి, గోడలుకట్టి, బాగా స్టేబుల్ చేసి ఊహాసాధం నిర్మిస్తాడు. ఈతని సంగతి పూర్తిగా తెలియని వాడెవడైనా కలిసేడంటే, ఆనాడు తాను కోసే కోతలకు మితి ఉండదు. తనకు తెలిసిన యేయితరవ్యక్తి ఆ సమీపంలో వుండకూడదు. అంతే! ఈమధ్య ఒకాయన మా “జూబ్లిహాలు” వద్ద యీతన్ని కలిసి, అయ్యా! మీరేం జేసాన్నారని అడిగేసరికి ‘I am the Deputy Thasildar on leave’ అని జంకు గొంతులేకుండా చెప్పేశాడు. వారి వెనుకనే సంధ్య చీకటిలో నడుస్తూన్న, మా మిత్రరత్నం యీ హంశాన్ని వెంటనే తన డైరీలో ఎక్కించుకొని, మా ‘బాతాఖాసీ, పత్రికలో దాన్నొకశీర్షికగా దింపేడు.

ఇన్నెందుకు? కోతలరాయుడంటే చాలు పూర్తిగా అవగాహం చేసుకోవచ్చు. మరి యేయితర చెడువర్తనలు అతనిలో అప్పటికిలేవు. వజ్ర హృదయాడు. డబ్బుకూడా జాగ్రత్తగానే ఖర్చుపెట్టేవాడు అప్పటిలో.

స్వామినాథశాస్త్రి ఆ పట్టణంలో ధనవంతుడు అతని కుటుంబం, తాను, భార్య కుమార్తెమాత్రమే. కుమార్తెపేరు ‘రాజ్యం.’ ఆతనాయూరిలో పేరుకెక్కిన తెనుగువైద్యుడు. నలకై సంవత్సరముల వయస్సు. చామనచాయ శరీరం ఖద్దరు వస్త్రధారి. రోజుకు రెండు వందల గజాలయినా నూలు తీయకుండా అతడు నిద్ర పోడు. దేశాభిమాని. కట్టుమీయకుండా కూతురుపెండ్లి చేయాలని యీతని దీక్షయినప్పటికీ ఆ రోజుల్లో అదికొనసాగిందికాదు. కూతురు సుఖపడుతుందనే పుద్దే శంతో, ఎన్ని పురుషాంతరాలకేనా కట్టుకుందాకీ, తిండికి లోపంలేదని, ప్రసాదుడు విద్యాధికుడు కాకపోయినప్పటికీ, అయిదువేల కట్నంతో, రాజ్యం భావిజీవితం ప్రసాదుచేతిలో ధారపోశాడు. రాజ్యం కాపురాని కొచ్చింది. కొన్నిదినా లన్యోన్యంగా భార్యభర్త లిరువురు గడిపేరు. గాని సంతానం మాత్రం లేదు.

ఆమె అత్తింటికివచ్చిన నాటినుండి వతినేవ చేస్తూ, సమయం లభించినపుడు రాత్నం త్రిప్పతూ, భాగవతం మొదలగు పురాణ గ్రంథాలు చదువు కుంటూ, కాలంగడిపేది. ఆమె తిర వ్యావృత్తిలేదు. ముఖంనిండా పసుపు రాసికొని, జేవునిపూజ చేసుకొంటూ లక్ష్మీదేవిలాగ అయింట్లో పడివుండేది. వీధి గుమ్మం యేలాటిదో యెరగదు. వీరి యన్యోన్య

ప్రేమాతిశయంచూచి దేవుడు సహితం సహించలేక పోయేడు కాబోలు, పండులాంటి సంసారానికి చిక్కులు సంప్రాప్తించేయి.

౩

సహవాసదోషంవల్ల అలకరాజనే వే శ్యా సంవర్కం కలిగింది ప్రసాదునకు. ఆ కారణంచేత సంచులు విప్పటం ప్రారంభించేడు. రాత్రిం బవశ్యామె యింట్లో పడివుండేవాడు. సాయంత్రం వెళితే విహార మందిరానికి లేకపోతే బీచి పికారు. అప్పటప్పడు రాత్రులందు అలకరాజుతో సినిమా. భూములు చూచే టందుకు ఒక గుమస్తాను వేసుకున్నాడు. భూముల ప్రసక్తి తన కవనరం లేకపోయింది. తనకు కావలసినప్ప డల్లా పది, పాతిక గుమస్తా- భూములమీదికి వెళ్ళేవాడు డబ్బు తెచ్చియిచ్చేవాడు. రానురాను అలకరాజమీద నుఅరాగం మిక్కుటమయింది. భోజనానికయినా రాకుండా రాత్రులామె యింటే వుండిపోతూయుండడం, మద్యపాన మాంస భక్షణలు ప్రారంభించేడు. తుదకా తనిప్రేమ, అలకరాజ తనవద్ద లేకపోతే తన జీవితం వ్యర్థం అనుకున్నంతవరకూ పరిణమించింది.

ఆనాడాదవారం. సాయంత్రం సుమారు 6 గం టలు కావచ్చింది. ప్రసాదు వెనుక నలకరాజుతో యింట్లో ప్రవేశించేడు.

‘రాజ్యం!’ అని పిలిచేడు ప్రసాదు.

లోన గృహకృత్యాలు నిర్వహిస్తున్న రాజ్యం వెనుక గదిలోనుండి వెలుపలికి వచ్చింది. నిశ్చేష్టురాలయి పోయింది. ఇదివఱకు ఆమెను యింటికెన్నడూ తీసికొనివచ్చి యెరుగడు. అయినా పతియాజ్ఞ. ఆమె తలవంచి నిరీక్షిస్తుంది

‘రాజ్యం!’ యీమె యెవరో తెలుసా?

.....
మీ చెల్లెలు.
.....

ఏమి మాట్లాడవు? నీకీమెరావడము యిష్టం లేదు కాబోలు.

“కూర్చో” అని రాజ్యం మెల్లిగాఅంది- పతికి కోపం వస్తుంది కదా అని.

ఇది యీదినం మన యింట్లో భోంచేస్తుంది. వాణ్ణి వడ్డించమి.

ఆతిథిప్పడే వండి వెళ్ళిపోయేకు, సినిమాకి.

అయితే మన ముగ్గురికి వడ్డించు. కలిసి భోంచేద్దాం.

నాకీ రోజు ఫలాహారం అని బొంకింది- వారితో భుజించడం యిష్టంలేక.

అయితే మా యిద్దరికి వడ్డించు. అన్నంవుందా? ఉంది. పతియాజ్ఞ శిరసా వహించింది. ఇరువురు భుజించి కయ్యామందిరం చేరారు.

అప్పట్లో రాజ్యానికి కర్తవ్యం యేమిటి? నిరా హారీయై పండుకొన నిశ్చయించుకుంది. వయస్సా- నిండు యవ్వనం. ప్రాపంచిక సుఖాలు, అనుభ వించే నమయం. భావపూరితమైన కల్లోలహృదయంతో రసస్థావితమైన మనస్సుతో, యేమిచేయటానికి తోచక తివాచీవై ఒరిగింది.

అశ్రుబిందువులామె నేత్రాలనుండి అప్రయ త్నంగా రాలిపోతున్నాయి. తన జీవితంలో ఆనందం అనుభవించడం యికమీద సున్న అనుకుంది. నిట్టూర్పు బుద్ధింది. నిరాశాంధగారం హృదయంలో- క్రమ్ముకుంది. అంతులేని తరంగములవలె వచ్చే భావాల్ని హృదయంలో యిముచ్చుకోలేక భారన యేడ్వసాగింది. అంతన్న నామె చేనేదేముంది? ఇట్టి కృత్యము లే గృహలక్ష్మి నహింపగలదు?

౪

కలకంఠకంటి కన్నీరొలికిన సిరి యింట నుండ నొల్లదు, అనే వాక్యం వుట్టినే వుట్టినదా? ప్రసాద

రావు తాలూకు ఆస్తంతా హాగతి కర్పూరం లాగ హరించి పోతూంది.

అలకరాజు ముద్దు చెల్లించేటందుకు, యిక్కడా అక్కడా, అప్పుతెచ్చిన డబ్బు కంతం లేదు. అందుచే రానురాను అప్పు అపరిమితంగా పెరిగిపోతూంది. ఇంక నాపూళ్ళో అప్పు లీకువలసిన వారొక్కరూ మిగలేదు. వేశ్యా సౌకర్యాలకి తన ఖర్చులకు అప్పటప్పట భార్య మెడలోని నగలు- తీయడం ప్రారంభించేడు.

ఇంటి గుట్టు బయటకు రాకుండా కాలక్షేపం చేస్తూంది. గృహాలక్ష్మి- ఆ కుటీరంలో- సావం!

అప్పుడే క్రెడిట్ బిల్లు తెచ్చి ప్రసాదరావు కిచ్చేను- ఓ చిన్న అబ్బాయి ఓవల్ టీన్ లేదని అప్పుడే కబురంపింది అలకరాజు తన అన్నచేత. నేతిలో దమ్మడి లేదు. ఏం చేస్తాడు? అది తెచ్చి అప్పట్లో యీయకపోతే చిన్న పోతుంది. కొంచెం నేవు ఆలోచించేడు.

రాజ్యాన్ని పిల్చి మెడలోని వుస్త్రెలన్నా యిమ్మన్నాడు. దాన్నమ్మివేస్తే బిల్లుపైకం యేకంగా చెల్లిస్తూ వైఖర్చుకు డబ్బు మిగుల్తుం దనుకున్నాడు.

తన మెడలోని ఆ ఒక్కనగ యిచ్చుట కామె సంజేహిస్తూంది. మంగళ స్తూత్రాలు కూర్చబడి యుండటంచేత, వాటిని తీయవద్దని బ్రతిమాలుకుంది. కాళ్ళపై బడ్డది. కాని ప్రసాదు మూరుడు బలవంతంగా ఆనగ లాక్కుపోయేడు.

ఆమె బోరున యేడ్చింది. నాయింట నీవు యేడ్వవద్దంటూ పుట్టినంటికి సాయంత్రం బండిలో తరిమి వేశాడు.

గృహాలక్ష్మి గృహాంబీడిన మరు దినంనుండి ప్రసాదుని ప్రవర్తన ద్విగుణీకృతం అయింది. ఆఖరుకి 'అలకరాజుని తెచ్చి యింట్లోపెట్టేడు.

౫

పుట్టినంటికి చేరిననాటినుండి ఆమె కంట తడి పెట్టని ఘడియలేదు. ఇందుకుతోడు కడుపున నొక కాయయైన లేకపోవటం తనలోతాను కుమిలి కుమిలి జీర్ణించిపోయింది. తుదకు గుండె జబ్బుకూడా ప్రాప్తించింది. డాక్టర్ల మెగూర్చి సంజేహించారు. తండ్రి మందులు స్వయంగా తయారుజేసి యిస్తూన్నాడు. తమ భూములు విక్రయింప బడుతూన్నాయని, ఆమె కెవనో తెలియజేసారు. ఓనాడు పతికి రానున్నస్థితికి చింతించింది ఆ రాత్రి జబ్బు యెక్కువయిపోయింది. తనస్థితి తన పతికి తెలియజేయమని బ్రతిమాలింది.

స్వామినాథశాస్త్రికి కబురంపటం యిష్టంలేక పోయినప్పటికీ లోకనిందకు వెరచి, పుత్రరంజనాసాడు ఆమె స్థితిగతులు తెలియజేస్తూ.

అందుకు అనుకున్ననాటికి ప్రత్యుత్తరంగాని, మనిషిగాని రాలేదు. రైలువచ్చేవేళలలో రాజ్యం పతి రాకకు యెదురుచూసేది. లాభంలేక పోయింది. నిరాశ చేచుకుంది.

ఒక్కసారి "రసిపిసానుడు. అయిదువేలు పోసి యీ తన్ని కొన్నదెందుకు? ఆ కులటతో కులకటానికా? అనే వాక్కులు తీవ్రకంతంలో ఆమెనోటి నుండి నేలువడ్డాయి, మరుక్షణంలో హిందూస్త్రీకి పతి మాషణ సమంజసంకాదని తన్నుతాను నిందించు కుంది. తన అపరాధాన్ని క్షమింపమని ఈశ్వరుని ప్రార్థించింది.

ఓనాడు తనబాధ ద్విగుణీకృతంగా వుందని తల్లిండ్రుల కెరిగించింది. భాగవతంలోనివి, గజేంద్ర మోక్షం లోనివి పద్యాలు మనస్సులో చదువుకుంది తల్లినిపిల్చి కుంకుమ తెచ్చి తన నొసట బొట్టుపెట్టనుంది. ఆయాసం సహించలేక పోతూంది. శయ్యపైవ్రాలింది.

కళ్ళు చీకట్లుకమ్మె యనుకొని తల్లి నీళ్ళు తెచ్చి ముఖంతుడిచి నోట్లొకొంచం నీళ్ళుపోసింది. మూడు

గుక్కలు త్రాగి కండ్లు విప్పింది. తల్లిదండ్రులకు అంత్య నమస్కారంచేసి కళ్ళు మూసింది. అంతకు గాని ఆమెకు మనశ్శాంతి లేకపోయింది. అస్తమించింది

భార్య మరణవార్త సహితం ప్రసాదుని హృదయం కరిగింపలేక పోయింది. ప్రసాదుని స్థితి నలుగురూ కథగా చెప్పకొనే యవస్థ వచ్చింది. అప్పల వాళ్ళు డిక్రీలు పొంది అమల్లు చేయటం- ప్రారంభించారు. ఇల్లు రెండుమూడు దినాల్లో వేలం వేస్తారు. ఆనాటి వేలంతో తానిల్లు విడువవలసి వస్తుంది యీ నమయం కనిపెట్టి అలకరాజు తన అన్నకి కబురంపి తెప్పించి, వేరొకచోట వేటాడబోయింది

ధనవంతుడననే అహంభావం అతనికి గాఢంగా వుండేది. అదే తన హృదయాన్ని తన స్వాధీనంలో లేకుండా జేసింది. అఖరుకు కర్మ పరిపక్వమయితేనే

గాని అది చంచలం అని గ్రహించలేకపోయేడు- అభాజనుడు.

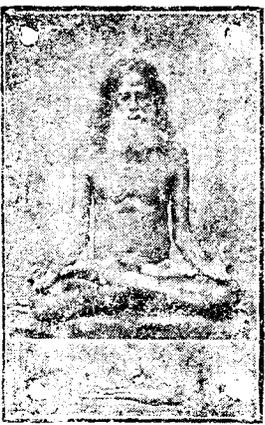
కర్తవ్యము ప్రసాదునకు అప్పట్లో అవగతం కాలేదు. అతనిపుడు నడి నముద్రిలో ఉన్నాడు. అంత ఘనంగా బ్రదికిన తాను, రానున్న కష్టాలనుండి తొలగి పోదామనే ఉద్దేశంతో ఆత్మహత్యా ప్రయత్నం చేసేడు, పాపం! అదీ కొనసాగింది కాదు.

పోలీసువారి చేతుల్లో పడ్డాడు. 309 శ్లెక్కును క్రింద ఛార్జి చేసారు. ఆరు నెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడి, అతనిపుడు కారా గార వాసం చేస్తున్నాడు- చేసిన దుష్కృతాలకి పరితపిస్తూ.

జీవబ్రహ్మోక్య రాజయోగ సారామృతము

ఇది కడప శ్రీవరమహాన సచ్చిదానంద యోగీశ్వరులవారిచే ముద్రింపబడినది.

1276-పుటలు, 48-పటములుగలది, మూడవ కూర్పు.

సాకారుపేటపోస్టు,

కాలికోబయిండు	రూ. 4-4-0
నూఢార్థ సంగ్రహ సహిత శ్రీ భగవద్గీత	రూ. 2-4-0
శ్రీ కబీర్ దాసు చరిత్రము	రూ. 2-4-0
శరీర జేలయడ చహస్వార్థపారిజాతము	రూ. 0-6-0

చిత్రగుప్త ఆఫీసు

మదరాసు.